

Republika e Kosovës
Republika Kosovo-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

VI Saziv

Prolečno Zasedanje

Komisija za zakonodavstvo, Mandate,
Imunitet, Poslovník Skupštine i Nadzor
Agencije protiv Korupcije
Sastanak br. 34
Priština, 10.07.2018, u 10:00 časova
Zgrada Skupštine, sala N-303

Z A P I S N I K

Na sastanku su prisustvovali: Albulena Haxhiu, Hajdar Beqa, Bahrim Shabani, Sami Kurteshi, Arben Gashi, Korab Sejdiu, Bilall Sherifi, Nezir Çoçaj, Shkumbin Demaliaj, Frashër Krasniqi i Igor Simić.

Pozvani i drugi učesnici: Labinot Leposhtica, BIRN; Paris Guri, KDI; Fitore Sopjani, praktikant; Gzim Shala, IKD/BPD; Albana Hajdari, Kosova Post; Valbona Bytyçi, Ekonomia Online; Dibran Istrefi, Klan KOSOVA; Edita Kusari, EUSR/EUO; Floriana Rugova, MD; Genc Nimoni i Arton Demahasaj, Çohu; Altina Besimi, British Embassy; Berita Abazi, GP/LV; Rreze Hoxha, GLPS; Ardiana Hajzeri, Radio Kosova i dhe Sanije Berisha, OSBE.

Sednici je predsedavala, Albulena Haxhiu, predsednica komisije.

Pomoćno osoblje: Visar Krasniqi, Mirlinda Kolgeci i Fatbardha Boletini.

Dnevni red:

1. Usvajanje dnevnog reda;
2. Razmatranje u načelu Nacrta Zakona br. 06 / L-087 o unapređenju nadležnosti za oduzimanje imovine;
3. Razmatranje u načelu Nacrta Zakona br. 06 / L-085 o zaštiti signalizatora;

4. Postupak Nacrta Zakona br.06 / L-009 o Posredovanju;
5. Razmatranje Izveštaja sa amandmanima Funkcionalne Komisije u Nacrt Zakonu br.06/L-059 o Memorijalnom Komleksu “ Adem Jashari” u Prekazu;
6. Razmatranje Izvještaja sa amandmanima Funkcionalne Komisije o Nacrtu Zakona br. 06 / L-049 o Naučnim Inovacijama i Transferu Znanja i Tehnologije;
7. Razno.

1. Usvajanje dnevnog reda

Dnevni red je odobren sa izmenama, dodajući na tački, pod ostalo A. Poseta Štrajkačkog Veća Upravnom Sudu i Tužilaštvu i B. Diskusija o Nacrtu zakona o Pravosudnom Sistemu o kriterijumu postojanja sudija ili tužilaca ukoliko je osuđen za krivično delo.

2. Razmatranje u načelu Nacrta Zakona br. 06/L-087 o proširenim nadležnostima za oduzimanje imovine

Predsednica je u načelu dostavila nacrt zakon br. 06 / L-087 o proširenim ovlašćenjima za oduzimanje imovine koja ima 26 člana, a teret dokaza prelazi tužiocu. Do sada je to bio pogrešan koncept zato što već niz godina bilo je takve regulacije. Dakle, s obzirom na političke okolnosti na Kosovu, kao politička partija smatramo da teret dokaza treba preći na osumnjičenog, a ne tužiocu, navodeći da bi moglo biti i kombinacija, ali ni pod kakvim okolnostima biti prepušten tužiocu. Takođe gospođa Haxhiu je rekla da su stoga predložili nacrt zakona na razmatranje i potvrđivanje porekla imovine, gde se i razlikuju po stavovima i referencama ova dva nacrt zakona, bez donošenja ovog zakon u Parlamentu, mi kao Parlamentarna grupa Vetevendosje nećemo dati nikakvu podršku za drugi nacrt zakon jer smo dokazali da je prošli nacrt zakona bio neuspeh i tražimo od svih članova da se izjasne ako imaju neku primedbu.

Hajdar Beqa rekao je, da je ovaj nacrt zakoni veoma važan, što bi trebalo da se u načelu glasaju u Komisiji, jer su i kriterijumi za liberalizaciju viznog režima, koji približavaju ostvarenje ovih ciljeva. Za ovaj nacrt zakona, doprineli su mnogi stručnjaci, civilno društvo, ali su i neke ambasade pružile podršku. Teret dokazivanja ima svoju osnovu u Krivičnom Zakoniku, a mi, kao Parlamentarna grupa PDK, podržavamo nacrt zakona koji je predložila Vlada i smatramo da bi ovaj nacrt zakona trebalo se načelno odobriti od komisije i nakon načelnog odobravanja drugog razmatranja ovog nacrta zakona treba da se izvrši u ubrzanom postupku, tako da se odstupaju od proceduralnih rokova predviđenih članom 57. stav 3., 8. i 9. i članom 64. stav 4. Poslovnika Skupštine u skladu sa sledećim postupcima:

Amandmani se mogu upućivati Funkcionalnoj Komisiji 17. jula 2018. Funkcionalna Komisija i Stalne Komisije trebalo bi da razmotre nacrt zakona i dostave izveštaj sa preporukama za drugo čitanje do plenarnog zasedanja do 25. jula 2018. godine, a za razmatranje će odlučiti sesija. Dalje g. Beqa je dodao da je ovaj zakon veoma važan i da će se time boriti protiv korupcije i organizovanog kriminala, pa je on zatražio da ovaj zakon u načelu dobije podršku.

Sami Kurteshi rekao je, da sam konsultovao svaki dokumenat na koji se poziva Vlada, da se konsultuje zakon sa Evropskim dokumentima, i upravo ovaj nacrt zakona koji je predložila Vlada dotiče suštinu koja je dovela do ove situacije na Kosovu u vezi korupcije zato što izbegava vrlo važnu stvar u ime menjanja pravne paradigme, ne može se preuzeti nečije bogatstvo pre nego što bude proglašen krivim. Ovo izgleda kao optička prevara. Postoji i koncept u Evropskoj Uniji, što je zamrzavanje imovine koja ne zahteva nikakvu sudsku odluku, dok predlog Vlade ne predviđa zamrzavanje imovine. Dalje g. Kurteshi je predložio da se pregledaju ova dva nacrta zakona za oduzimanje neopravdane imovine, od zamrzavanja, sumnje, pritužbi, optužbi i konfiskacije, pozivajući sve one koji poznaju ovu oblast.

Hajdar Beqa je rekao, da između dva čitanja možemo dati svoj doprinos ovom nacrtu zakona, a pri predlogu zakona koji je predložila poslanička grupa Samoopredeljenje, dali smo mišljenje i u plenarnoj sednici i otišla je bez podrške komisije. Između ostalog Beqa je zatražio da se u ovoj fazi glasa ovaj nacrt zakon i istovremeno se složio sa g. Kurteshijem da nisu svi nacrta zakona predloženi od strane Vlade dobri, ali u fazi amandmana u komisiji mogu se regulisati ovi nacrta zakona.

Korab Sejdiu rekao je da imamo dosta problema sa predlozima Ministarstva Pravde gde se fokus više koncentriše na kvantitet, a ne na kvalitet, pa je bolje ne pozivati se na stručnjake. Govorimo o dva zakona koji se bave različitim pitanjima, da se zakon koji je podnela Vlada bavi raznim pitanjima oduzimanju imovine kada se proglasi krivim u krivičnom postupku, dok je predlog Parlamentarne grupe LVV -Pokreta za samoopredeljenje, ima veze sa potvrdom imovine koje osoba ne može opravdati. Drugo pitanje je u vezi sa liberalizacijom viznog režima, gde sa jedne strane kažu da su ispunjeni uslovi, dok se na drugoj strani kaže da bi trebalo da usvoje te zakone zbog liberalizacije viza za Kosovo, jer mislim da smo ispunili sve uslove koje je EU izdala za Kosovo na papiru, a sada lopta ostaje Evropskoj Uniji da odluči o liberalizaciji viznog režima, jer ne može biti drugih uslova. U stvari pokušavamo da ispunimo uslove koji nisu uslovi i na taj način ne možemo žrtvovati kvalitet našeg zakonodavstva, jer to nije ozbiljno. Što se tiče brzine, slažem se da moramo raditi što brže dok raspoložemo sa ovim ličnim i profesionalnim kapacitetom, ali kada govorimo o Nacrtu Krivičnog Zakona i nacrtu zakona o oduzimanju imovine, to su pitanja koja dotiču bitno garantovana prava ne samo našega Ustava, već i sa Evropskom Konvencijom o Ljudskim Pravima. Dalje rekao je da ovaj zakon ostaje daleko od željenog, kao i drugi predlozi iz Ministarstva Pravde, ali se može tretirati ili poboljšati između dva čitanja i svaki član odlučuje da li će dati podršku ili da se prosledi na sazivu, i saziv odlučuje.

Bilall Sherifi rekao je da ne krivimo stručnjake, već da damo svoj lični doprinos, a ne politiziramo odbranom pozicije ili opozicije. Takođe g. Sherifi se pozvao na zakon Anti mafije u Albaniji, rekavši da možemo preuzeti ovaj zakon iz Albanije, pošto su izradili pre nas a koji je veoma teško sprovodljiv, koji, prema homolognoj delegaciji iz Albanije, može se vratiti u "Gonjenje veštica". Kao predstavnik Nisme "Inicijative" glasao bih zakon Albanije bez ikakve razlike. U ovoj fazi podržavam ovaj zakon glasanjem u načelu.

Sami Kurteshi pojasnio je da se ne slaže sa osnovnim principom Vlade jer nije u skladu sa dokumentima Evropske Unije, jer se ne podudara sa istinom o događajima na Kosovu, jer to nije zakon u onome za što se stremi.

Shkumbin Demaliaj rekao je da je predloženi nacrt zakona od strane Parlamentarne Grupe Vetevendosje, je iz perioda optužbe i ne može postati Kosovo policijska država ako optužujemo jedni druge za nešto. Dakle, u ovoj fazi podržavamo ovaj nacrt zakona u principu i prosledićemo na plenarnoj sednici.

Frashër Krasniqi rekao je da se u ovom nacrtu zakona, radi o oduzimanju imovine, osuđene za krivično delo, ali ne zaboravite da je većina imovine koja je prisvojena neopravdano i često kriminalizovana na Kosovu, pokrivena je na takav način da ne mogu se konfiskovati podizanjem krivičnih dela. Između ostalog g. Krasniqi je rekao da je I Nacrt zakona za razmatranje I dokazivanje neopravdane imovine, kao i Nacrt zakona br. 06 / L-087 o pojačanim ovlašćenjima za oduzimanje imovine su neophodni jer pokrivaju različita pitanja.

Predsednica je rekla da smo se, kao Parlamentarna Grupa, više bavili pitanjem konfiskacije. Radili smo više na izveštajima i istraživanjima, i u pogledu koncepta konfiskacije imaju pravo. Od 2004. godine imali smo političare, te visoke zvaničnike, belih kragni, koje sudski sistem nije uspeo proveriti obogaćivanje tih ljudi. Sredstva koja su izjavljena nisu u skladu sa njihovim prihodima. Tužilaštvo nije uspela da oduzme neopravdano bogatstvo jer se visoki zvaničnici ne kažnjavaju. Ako bi se osudili visoki zvaničnici za krivično delo, ovaj nacrt zakona bio bi prihvatljiv, jer tužilaštvo da ima hrabrosti da usuđuje i kazni visoke zvaničnike. Ako bi Kosovo raspolagala sa ovim nacrt zakonom ranije, prirodno da danas očigledno ne bi se uslovljavali kriterijumima borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala i mnogo ranije bi imale liberalizaciju viznog režima, ekonomski razvoj, socijalno staranje itd. Direktive Evropske Unije su dale ovlašćenje državama članica da same odlučuju kako žele da imaju koncept konfiskacije, za osumnjičenog ili kod tužilaca, i na Kosovu nije uspelo da teret dokazivanja prelazi na tužilaca, jer danas tužilac niti može da zamisli kako je to kazniti ili da konfiskuje imovinu jednog korumpiranog zvaničnika.

Dakle, nacrt zakona predložen od strane Samoopredeljenje je izvanredan zbog trenutnih okolnosti, iako postoji potreba za garancijskom odredbom, tako da nikome neće biti nepravilno konfiskovana imovina, osim onima koji se ne mogu opravdati. Na osnovu istraživanja, Albanija to čini. Mera oduzimanja imovine odlučuje se na zahtev tužioca, koji sudu predstavlja razloge gde se zasniva Pritužba. Konfiskacija imovine se zahteva da se nametne čak i u slučajevima kada nisu tražene ili postavljene mere zaplenjivanja. Teret dokaza za dokazivanje da je imovina zakonita pripada licu protiv koga se traži konfiskacija. Što se tiče kriterijuma za liberalizaciju viznog režima, bilo je nekoliko pitanja o kojima je trebalo brzo izjasniti i naravno moramo preduzeti radikalne akcije da pošaljemo u zatvor one koji su ukrali javnu imovinu i oduzeli imovinu onima koji su ga stekli na neopravdani ili nezakonit način.

Bilal Sherifi rekao je da ne osporava taj deo onoga što ste vi rekli, kada počinje po zakonu i od trenutka kada počne krivično delo, počinje istraga o imovini i dokazivanje imovine. Od trenutka kada je okrivljeni uhvaćen korupcijom ili organizovanim kriminalom, pokrenut je novi prekršaj. Dakle, teret dokazivanja je kod okrivljenog kada se otvara krivično delo, nakon otvaranja novog

krivičnog dela, potvrdivši još jednom da je spreman da podrži zakon Albanije, bilo kad se prosledi predmet i u ovom slučaju nema kontradikcije. Dalje g. Sherifi je rekao da predlog Parlamentarne Grupe Samoopredeljenje ugrožava slobode i prava građana.

Korab Sejdiu predložio je da se zatraži od KDI, kao komisija, da se sprovodi istraživanja o tome kako se baviti pitanjem konfiskacije imovine i kao rezultat krivičnog dela, ali i bez prethodnog izjašnjavanja o krivnji, kako bi se eliminisale sumnje koje su se pojavile u vezi sa ovim dva predložena nacrt zakona.

Nakon razgovora, predsednica je zaključila da je komisija sa **7 za, 2 protiv i 1 uzdržanim glasom** odlučila da Skupštini dostavi ovu:

P r e p o r u k a

Za usvajanje u načelu, Nacrt zakona br. 06 / L-087 o proširenim nadležnostima za oduzimanje imovine.

Dok preporuka za odstupanje od Poslovnika Skupštine koju je predložio g. Hajdar Beqa kao što sledi:

'Nakon usvajanja u načelu drugo razmatranje ovoga nacrt zakona treba se vršiti u ubrzanom postupku sa odstupanjima od proceduralnih rokova predviđenih članom 57. stav 3., 8. i 9. i članom 64. stav 4. Poslovnika Skupštine u skladu sa sledećim postupcima: Amandmani Nacrt zakona mogu se uputiti Funkcionalnoj Komisiji 17. jula 2018. Funkcionalna Komisija i Stalne Komisije treba da razmotre nacrt zakona i dostave Skupštini izveštaj sa preporukama za drugo čitanje za plenarnu sednicu do 25. jula 2018.god. Dok za drugo razmatranje Nacrt zakona br. 06 / L-087 o pojačanim ovlašćenjima za oduzimanje imovine vrši se na posebnom plenarnom zasedanju. " nije dobila podršku Komisije nakon što je glasalo sa **6 glasova** za i **4 protiv**, jer prema Poslovniku Skupštine članu 84. Pravila zahtevaju 2/3 prisutnih.

Razmatranje u načelu Nacrt zakona br. 06/L-085 o zaštiti Signalizatora

Predsednica u načelu je podnela Nacrt zakona br. 06 / L o zaštiti Signalizatora I rekla je da će podržati ovaj nacrt zakona jer je to izuzetno i vrlo važan nacrt zakona. Dok je do sada bio zakon o zaštiti informatora, ali taj zakon nije se sprovodio i bilo je mnogo protivrečnosti između sebe. Ona je rekla, da na osnovu informacija koje ona poseduje, uzimaju se u obzir primedbe civilnog društva, i mi kao parlamentarna grupa, dat ćemo svoj doprinos o ovom nacrtu zakona. Ona je takođe rekla, da je za Nacrt Krivični Zakonik, predložili amandman koji se odnosi na ovaj nacrt zakona, jer u prošlosti bilo je mnogo slučajeva u kojima su zvaničnici prijavili protivzakonite prekršaje, koje su pratile njihovo otpuštanje sa posla, kao osvetu. Dakle, u načelu, mi podržavamo ovaj nacrt zakona i tražimo od članova komisije da utvrdi da li imaju primedbe.

Hajdar Beqa rekao je da i mi, kao parlamentarna grupa, ćemo podržati i dati svoj doprinos ovom zakonu.

Korab Sejdiu rekao je da je jedan od ključnih problema u našem društvu da želja i volja naših građana, koji su svedoci nezakonitih radnji, je da ove radnje prijave nadležnim organima. Ali i oni bi trebali imati neophodnu zaštitu od osвете za svoje postupke, tako da je ovaj nacrt zakona dobar i ide u pravom smeru ka rešavanju ovoga pitanja. Takođe moramo biti veoma pažljivi da ne interвениšemo na nacrtu zakona da ne bi izgubili smisao i povredimo duh ovog zakona.

Pošto nije bilo primedbi, predsednica je konstatirala, da je komisija, jednoglasno odlučila da Skupštini dostavi:

PREPORUKA

Za usvajanje u načelu, Nacrt zakona br. 06 / L-085 o Zaštiti signalizatora.

3. Postupak Nacrta zakona broj 06 / L-009 za Posredovanje

Predsednica predložila je postupak iz Nacrta zakona br. 06 / L-009 za Posredovanje i rekla da je već dugo bio u komisiji i prošao je sve rokove, zatražila je od članova da se izjasne ako imaju primedbe.

Pošto nije bilo primedbi, predsednica je utvrdila, da je komisija jednoglasno prosledila Skupštini Nacrt zakona br. 06 / l-009 za posredovanje.

4. Razmatranje Izveštaja sa amandmanima Funkcionalne Komisije o Nacrtu zakona br. 06 / L-059 o Memorijalnom Kompleksu "Adem Jashari" u Prekazu

Predsednica pred komisijom predstavila je izveštaj sa amandmanima Funkcionalne Komisije za Nacrt zakona br. 06 / L-059 o Memorijalnom Kompleksu "Adem Jashari" i zatražila od članova komisije da se izjasne da li imaju primedbe.

Pošto nije bilo primedbi, predsednica je zaključila da je komisija, jednoglasno odlučila da podnese Funkcionalnoj komisiji:

PREPORUKA

1. Nacrt zakona br. 06 / L-059 o Memorijalnom Kompleksu "Adem Jashari", u skladu je sa Ustavom i važećim zakonom.
2. Nacrt zakona se može proslediti Skupštini na razmatranje i odobrenje.

5. Razmatranje Izveštaja sa amandmanima Funkcionalne Komisije za Nacrt zakona br. 06 / L-049 o Naučnim inovacijama i transferu znanja i tehnologije.

Predsednica, pred komisijom je predstavila izveštaj sa amandmanima Funkcionalne Komisije za Nacrt zakona br. 06 / L-049 o Naučnim inovacijama i prenošenju znanja i tehnologije, i zatražila od članova Komisije da se izjasne da li imaju primedbe.

Pošto nije bilo primedbi, predsednica je zaključila da je komisija, jednoglasno odlučila da podnese Funkcionalnoj komisiji:

PREPORUKA

1. Nacrt zakona br. 06 / L-049 o Naučnim inovacijama i transferu znanja i tehnologije je u skladu sa Ustavom i važećim zakonom;
2. Nacrt zakona može se proslediti Skupštini na razmatranje i odobrenje.

6. Razno

A. Poseta Palati Pravde

Predsednica, zatražila je posetu Upravi Suda i Tužilaštva, da bi izbliza saslušali njihove zabrinutosti, zbog štrajka.

B. Diskusija u vezi s kriterijumom da li može biti tužilac ili sudija ako je kažnjavan za krivično delo.

Predsednica je rekla da je reč o pitanju o kojem bi se trebao razgovarati o kriterijumu da li može postati sudija ili tužilac, jer smo naišli na diskusije u vezi s tim. Gospođa Haxhiu, pita da li se kriterijum kažnjava samo krivičnim delom, što je vrlo visok kriterijum ili se kažnjava krivičnim delom, izuzev krivičnih dela počinjenih iz nehata, i zatražila doprinos članova ovom pitanju.

Sami Kurteshi rekao je da smo već dugo diskutovali o ovom pitanju u radnim grupama, i u Krivičnom Zakoniku postoje definicije i ne možemo uvek direktno izneti nešto novo, već da vidimo norme koje određuju krivična dela za koja nema potrebe da rasteretimo jednog sudiju ili tužioca iz dužnosti. Prema Krivičnom zakonu možemo sumirati sva ta krivična dela u sintagmi iz "nehata".

Hajdar Beqa rekao je da moramo napraviti snažan, jak i pouzdan pravosudni sistem, tvrdeći da određivanje počinjenog krivičnog dela, ostaje na diskreciji suda, ali u okviru normi Krivičnog

Zakonika. Dalje je rekao da podržavam ideju koja bi trebala biti, krivično delo počinjeno iz "nehata"

Shkumbin Demaliaj rekao je da je dobro sačuvati pojedinačnu čistoću figure ovih ljudi, koji bi ubuduće mogli postati sudije i tužitelji, ali bilo bi dobro uključiti u opis i evidenciju krivične evidencije, da ako je u dokaznom postupku ne može postati sudija i tužilac.

Korab Sejdiu rekao je da je teško dati mišljenje o ovom pitanju, jer su čak i krivična dela iz nehata prilično ozbiljna, da ne mislim da ih treba isključiti iz ovog pravila. Bilo bi dobro za nas da iznesemo konkretne predloge i ne odlučimo danas da idemo sa drugom alternativom, osim što je u nacrtu zakona "ne biti osuđen za krivično delo". U Krivičnom Zakonu propisano je "kažnjavanje za krivično delo" i "krivično delo iz nehata".

Arben Gashi rekao je da kod nas, više utiču okolnosti, i ostale zemlje u regionu, kako tretiraju ovo pitanje, nego što su interne potrebe. Uveren sam da je glavni problem sa tužilačkim i pravosudnim sistemom, profesionalna kompetentnost, jer su profesionalno kompetentni za obavljanje njihovog rada. Problem nije pre nego što uđu u sistem za ono što su uradili, kao što ih imaju u regionu možda, ali nakon ulaska u sistem, to je problem kako i koliko oni donose odluka, koliko dobro pišu svoju odluku, koliko su profesionalno pripremljeni, koliko je odluka odbijeno, koliko se odluka idu na ponovno suđenje, itd. Zato moramo biti pažljivi, da ne pružimo opasne instrumente za institucije i društvo.

Sastanak je završen u 11:40.

Izradilo:

Osoblje za podršku komisije.

Predsednica Komisije,
Albulena Haxhiu